

А вторът на първия стих за
Зида е местен поет, извес-
тен в града и като хорист,
но иначе железничар, животът
му отдалече лъха на стомана, ма-
шинно масло и потна фуражка.

По време на нощна смяна, понеже
влакове почти няма вече на тази
гара, дежурните все дремят пред
тихия телевизор, но не и поетът
железничар – той граска с молив в
малкото си тефтерче.

*И няма пиле да прехвъркне, ат да го
прескочи... реди си римите, излез-
нал се на една от твърдите пей-
ки в чакалнята. Пише с усърдието
на първолак, ръката му не е съща-
та, след като я потрошиха тога-
ва, в онази нощ, преди години.*

Вдига глава, засмуква замислено
графитния връх, *всъщност, ако
можеше той самият да е птица,*

дали би преминал от другата страна на Зига, пита се, но бързо клати глава, не е забравил – нито болката и унижението, нито сблъсъците и пламъците. Спомня си и онези, с оцъклените карнавални маски с гупки за по три очи, метнатите отгоре им настръхнали животински кожи.

Помни още и легеното в погледа на садиста, който размаза гланта му върху асфалта. Черни спомени, отпреди.

Чете първия стих за Зига, негов, че и изобщо – на глас, изпод гъст мустак и без особен плам, вече застанал прав в двуметровия си ръст до пукащия маслен радиатор в стаичката на дежурния началник-гара, някъде към три посред нощ:

*И няма пиле да прехвъркне,
ат да го прескочи,
змия да препълзи.
Над него ще изгрява и ще мръкне,
и пътя ни ще сочи,
над нас ще бди.*

Публиката, в лицето на дежурния полицаѝ, кума обрано, сбърчва вежди и изкашля полепналия тютюнев дим от гърлото си, преди да отсъди колебливо: *абе, става, само т'ва за тоя „ад“ не е много ясно, ама нейсе, аз к'во ли разбирам от поезии...*

Железничарят не очаква разбиране от полицая, точно обратното – ясно му е, че ако стихът остава неразбран за колегата, значи е подходящ за конкурса на седмичника „Хурска чест“. Обявили са и награда, парична, но тя не вълнува поета. *Този път ще те публикуват,* допълва уверено полицаят, докато си поставя фуражката, после светва с фенерчето към лицето си, за да се убеди, че има батерия, стряска се от заслепяването и така окончателно се разсънва, навреме за влака в три и десет.

Двамата мъже излизат на студения перон две минути преди това, поне така показват стрелките на часовника, виснал от козирката над главите им. С всяко

издишане парата от гърлата се смесва с мъглата, метната ниско върху мазните релси.

В студа тишината тежи повече, твори си железничарят поет, докато закончава най-горното копче на служебния балтон, а полицаят до него пали цигара да се стопли.

Мъждукащите лампи раждат нови същества от всичко на перона, тези отражения – на пейки, кошчета, табели и знаци – се надигат като настръхнали вълци и вещици, затреперват все по-силно от вибрациите на задаващия се влак.

Светлините на фаровете му пристигат първи, плъзват се по релсите и осветяват нещо тухлено и масивно, вадят го от тъмното и се вижда, че оранжевата му равнина се извисява нагоре, стърчи над сградата на гарата. Железният път опира в дългия зиг, пресякъл самите релси.

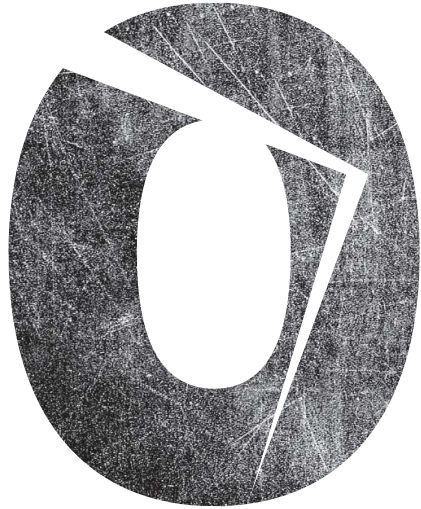
Нито един влак не може да прогължи нататък, малката градска гара вече е последна спирка. Железничарят и полицаят заковат погледи в осветения от спрелия влак тухлен зид, познават го добре, но всеки път ги смълчава.

Представяш ли си, изрича глухо железничарят, как все някой машинист ще забрави за него, ще активира късно спирачките, искрите ще започнат да хвърчат, но влакът няма да успее да спре и безмилостно ще забие чело, ще размята оранжевите му тухли, през прах и дим ще го пронизе, ще проникне отвъд?

Полицаят изслушва напевния въпрос, поглежда косо колегата, после връща очи към тухления гигант, мисли още миг, накрая вдига рамене. *Не, казва, не си представям, мята фасата си върху релсите и точно преди да започне рутинната проверка на пристигналия празен влак, добавя небрежно: абе, знаеш ли к'во... за финала си мисля... по-добре да е „докато просто си стои“.*

Железничарят не успява да реагира, проследява изчезването на полицая в спрелия влак и поглежда боязливо огромния зиг, преди да извади тефтерчето и молива, за да поправи последната фраза с трудния си почерк:

и пътя ни ще сочи, докато просто си стои.

□ од онази висока
планина, гето
отгоре е почти
през цялата година в
бяло, с тук-там по ня-
кое разтопено петно,

а коленете ѝ надолу са покрити с вечнозелени дървета, та някъде след тях, в равното, се намира този град. Преди да попаднеш в него, първо си се въртял по усукания около планинското било път, дърветата над теб са посягали с клони едно към друго, сенките им са се хвърляли под колата ти и тогава изведнъж зеленият тунел рязко е свършил и си излязъл на голямо равно плато, достатъчно обширно да приюти град.

Провинциален град, с много еднофамилни къщи, някои разпадащи се още от времето, когато е бил село, други – нови, измазани и горди, над тях щръкнали еднакво сиви блокове на по три, четири, до шест етажа, между малки, несръчно поддържани градинки, превзети от някой друг автомобил. Училището в центъра е с овехтял асфалтиран двор, нацепен на парчета, набъбнали от дъждовете. Камбаната на църквата от десетилетия е с пукнатина, та затова е и с немощен глас. До кметството мълчи и площад, чака си кротко поводите за празник, а в покрайнините на града се шири консервен завод, отдавна спрял да функционира.

Като много от населените места по тези ширини, и това само на пръв поглед изглежда спряло. Всъщност го обитават трийсетина хиляди души и тук често гръмват тълпани, засвирват сватби, реват за пръв път деца, погребват се старци в преглътнат плач.

Съвсем обикновено място, поне преди Зига.